



Nota beantwoording zienswijzen

Ontwerpbestemmingsplan

Natuurbegraafplaats

Zomerlanden



1. Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan Natuurbegraafplaats Zomerlanden heeft vanaf 29 augustus 2020 gedurende zes weken ter inzage gelegen om een ieder in de gelegenheid te stellen een mondelinge of schriftelijke zienswijze in te dienen.

Het ontwerp was analoog (op afspraak) raadpleegbaar op het gemeentehuis te Maasdam en digitaal via de de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl.

In het kader van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is overleg gepleegd met de diverse instanties, zoals Waterschap en diensten van provincie en rijk.

De zienswijzen zijn allen ontvangen binnen de termijn, zoals geregeld in de Awb. Daarmee zijn alle zienswijzen tijdig ingediend.

Indieners van de zienswijzen

Op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn de namen van de indieners van de zienswijzen geanonimiseerd. Anonimiseren is niet nodig voor namen van bedrijven en organisaties die een zienswijze indienen.

Nr.	Naam	Datum ontvangst	Registratienummer
1	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	10 september 2020	
2	Tennet	22 september 2020	
3	Waterschap Hollandse Delta	5 oktober 2020	
4	RRP	8 oktober 2020	
5	Rijkswaterstaat	8 oktober 2020	
6	Indiener 1	25 september 2020	Z/20/072525/DOC-20315661
7	Indiener 2	29 september 2020	Z/20/072742/DOC-20316480



2. Beantwoording van de zienswijzen

2.1 Samenvatting en reactie op zienswijze van Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

VRZHZ kan zich vinden in paragraaf 6.5 van de toelichting en bijlage 5

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) kan zich vinden in de paragraaf 6.5 Externe Veiligheid van het hoofdstuk 6 Milieuaspecten van Ontwerp bestemmingsplan 'Natuurbegraafplaats Zomerlanden' Heinenoord en bijlage 5 Rapportage externe veiligheid. Het gebouw dat o.a. dienst doet als ontvangstruimte en voor een lichte horecafunctie moet worden ingericht als "Safe Haven". Bij een toxisch incident op de Oude Maas moeten mensen kunnen schuilen in het gebouw.

De VRZHZ adviseert het gebouw te voorzien van uitschakelbare mechanische ventilatie conform artikel 4.124 lid 4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving: Een mechanisch ventilatiesysteem heeft een voorziening waarmee het systeem handmatig kan worden uitgeschakeld bij een externe calamiteit die kan leiden tot een voor de gezondheid nadelige kwaliteit van de binnenlucht.

Met betrekking tot de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen binnen het plangebied moet er voldaan worden aan de Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019 (Brandweer Nederland, 2020).

De veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid wil graag betrokken blijven bij de inrichtingsplannen van het gebied om gezamenlijk de zelfredzaamheid van de gebruikers en de beheersbaarheid door de hulpverleners te kunnen optimaliseren.

Reactie college:

De adviezen zullen bij de verdere detailuitwerking van het plan betrokken worden.

Conclusie:

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2.2 Samenvatting en reactie op zienswijze van Tennet

Assets

Er bevinden zich geen assets van TenneT binnen de grenzen van dit plan.

TenneT heeft (na een eerste beoordeling) noch bovengrondse-, noch ondergrondse hoogspanningsverbindingen in beheer binnen de grenzen van dit plan.

Wij hebben dan ook geen opmerkingen op genoemd plan en wensen u veel succes bij de verdere uitwerking hiervan.

Reactie college:

Tennet wordt bedankt voor het beoordelen van het plan op belangen van Tennet en de gegeven reactie.

Conclusie:

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2.3 Samenvatting en reactie op zienswijze van Waterschap Hollandse Delta



Waterschapsbelangen

De belangen ten aanzien van de waterkering zijn voldoende geborgd in het huidige plan, evenals de effecten op waterkwaliteit.

Verder heeft het waterschap op en nabij de locatie diverse wegen in beheer en onderhoud. Door de aanvrager / initiatiefnemer zal met het waterschap nog afstemming moeten plaats vinden over de aanleg en routing (plaatsen borden / inrichting wegen).

Uiteraard maakt dat ook onderdeel uit van het plan Buitenzomerlanden.

Reactie college:

Het waterschap zal bij de verdere detailuitwerking van het plan betrokken blijven worden.

Conclusie:

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2.4 Samenvatting en reactie op zienswijze van RRP

Waarden in bijlage 5

De Rotterdam-Rijn Pijpleiding maatschappij beheert nabij dit plangebied een ondergrondse 24" hoge druk olietransport leiding. Deze leiding valt in de categorie "Buisleiding met gevaarlijke inhoud"

In de toelichting van het Ontwerpbestemmingsplan Staat weliswaar beschreven dat er "*geen (beperkt) kwetsbare objecten zijn voorzien*" maar wordt er verder verwezen naar de bijlage 5 "Externe Veiligheid"

In de bijlage spreekt men van een PR 10-6 contour van RRP van 26,3 meter en een 1%-letaliteitscontour van 55 meter. Voor deze laatste waarde wordt er verwezen naar de risicokaart.

Beide waarden zijn onjuist. De PR waarde bedraagt 45 meter en is de 1%-letaliteitscontour 73 meter.

Reactie college:

De verkeerd opgenomen waarden zullen in de bijlage worden aangepast. De wijzigingen hebben geen gevolgen voor de conclusies.

Conclusie:

De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. In bijlage 5 van de toelichting worden de waarden aangepast zoals aangegeven door RRP.

2.5 Samenvatting en reactie op zienswijze van Rijkswaterstaat



Waterbelangen buitendijks

Rijkswaterstaat is waterbeheerder van de Rijkssrivier de Oude Maas en de daarbij behorende buitendijkse gebieden en ziet toe op een vlotte en veilige doorstroming van water, ijs en sediment.

De natuurbegraafplaats is gelegen in buitendijksgebied en dat betekent dat activiteiten en bouwwerken onder de vergunningplicht van de Waterwet (kunnen) vallen. Ook de Beleidsregels Grote rivieren zijn hier van toepassing.

U geeft dit ook aan in het plan (Hier is Rijkswaterstaat bevoegd gezag. Werkzaamheden op deze locatie zijn vergunningplichtig voor de waterwet artikel 6.5 c.)

Specifiek wil ik hierbij nog aangeven dat : bij grootschalig grondverzet u ook te maken kunt krijgen met de watercompensatieplicht uit artikel 7 van de Beleidsregels grote rivieren, waaraan een vergunningaanvraag op grond van de Waterwet o.a. zal worden getoetst.

Daarnaast wordt er in het plan verwezen naar het Nationaal Waterplan uit 2009, hiervan is inmiddels een nieuwe versie, namelijk het Nationaal Waterplan 2016-2021 van kracht.

Graag bovenstaande nog toevoegen aan het plan.

Reactie college:

De toelichting zal aangepast worden op de aangegeven punten en de adviezen zullen bij de verdere detailuitwerking van het plan betrokken worden.

Conclusie:

De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. Paragraaf 5.5, kopje 'Rijksbeleid' van de toelichting zal aangepast worden conform de opmerkingen.



2.6 Samenvatting en reactie op zienswijze van Indiener 1

Openbaar toegankelijk gebied

Indiener gaat ervan uit dat het Mollebos openbaar toegankelijk gebied is, waar door verschillende groepen veel gebruik van wordt gemaakt. Indiener heeft vooral de zorg dat loslopende honden gemakkelijk de botten kunnen vinden en gaan verslepen.

Verder wordt de zorg uitgesproken dat cross- en mountainbikers over (graf) heuveltjes zullen gaan rijden. Ook voor wandelaars is het niet aantrekkelijk om tussen de lijken te lopen.

Indiener geeft verder nog het risico van grafschennis van onbeheerde graven aan. Ook vraagt indiener zich af of er volgens de Wet op de Lijkbezorging begraven mag worden in openbaar toegankelijk gebied.

Tot slot maakt indiener zich zorgen over het verlies van bomen. Door een gat in het bos, wordt het bos kwetsbaarder bij stormen. Tevens moeten er al bomen verdwijnen voor het windmolenproject. Komt er compensatie voor het bomenverlies?

Reactie college:

Voor de volledigheid is het goed om de openbaarheid van het gebied te duiden. Het plangebied is in eigendom van ASR. ASR heeft het gebied niet formeel opengesteld op dit moment. Er wordt door de eigenaar op dit moment enkel niet verhinderd dat er gebruik gemaakt wordt door onder andere wandelaars met honden van het gebied.

Met de planontwikkeling zal dit veranderen. Het particuliere bos zal dan opengesteld worden voor wandelaars. Honden zullen dan ook welkom, mits aangelijnd. Door de aanlijnplicht in combinatie met de verplichte grafdiepte is er geen risico dat honden of andere dieren botten op zullen graven. Het gebied wordt ook niet opengesteld voor fietsers en gemotoriseerd verkeer. Mountainbikers worden dan ook niet in de verleiding gebracht om over de graven te fietsen. Aan het begin van de paden wordt duidelijk aangegeven wat voor gebied het is. De graven worden ook voldoende diep, conform de geldende regels. Wandelaars zijn vrij om te kiezen voor een wandeling in het gebied waar vooral de nadruk op natuurbeleving ligt.

Naast de dagelijkse aanwezigheid van initiatiefnemers, huurt de initiatiefnemer ook een BOA in voor toezicht in het gebied. Hierdoor zal ook het risico op grafschennis niet groter zijn dan bij een reguliere begraafplaats. De inrichting van de begraafplaats voldoet aan alle eisen welke de Wet op de Lijkbezorging stelt. Wanneer de gemeenteraad over gaat tot vaststelling van het bestemmingsplan, zal ook het plangebied aangewezen worden als bijzondere begraafplaats in de zin van de Wet op de Lijkbezorging.

In het plangebied wordt bij de inrichting regulier onderhoud toegepast, waarbij dunning plaatsvindt. Door bomen hierbij te verwijderen en zodoende de onderlinge afstand tussen bomen te vergroten ontstaat niet alleen meer ruimte voor bomen om uit te groeien in hun natuurlijke vorm, maar komt ook meer licht en openheid in het bos. De open plekken worden pleksgewijs gerealiseerd door goed beheer van het bosgebied. Het totaal levert een gezonder en meer divers bos op. Deze reguliere dunning heeft niet tot gevolg dat er dusdanige gaten vallen dat het bos kwetsbaar wordt bij stormen. Daarnaast worden ter hoogte van het te realiseren ontvangstgebouw en de te realiseren parkeerplaatsen bomen gekapt. Deze bomenkap wordt ruim gecompenseerd buiten het plangebied, conform de herplantplicht. Boscompensatie vindt plaats op de kadastrale percelen 'Heinenoord G 1175' en Heinenoord G 1176.

Conclusie:

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.



2.7 Samenvatting en reactie op zienswijze van Indiener 2

Compensatieplan en bosbeheerplan

Uit de stukken is niet duidelijk welke werkzaamheden en onderhoud er gaan plaatsvinden. De bijgevoegde gedragscode geeft hier ook geen uitsluitel over. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk hoeveel bomen er geroid moeten worden ten bate van dit plan.

Stikstofdepositie

In combinatie met de bomenkap van het windpark Oude Maas zorgt deze ontwikkeling voor een afname van de terreinruwheid, wat nadelige effecten heeft voor de opname van stikstof. Hierdoor komt stikstof eerder terecht bij stikstofgevoelige NATURA 2000 gebieden. Verder zorgen de activiteiten van het windpark en de natuurbegraafplaats voor meer stikstof (tijdens bouw en verkeersbewegingen).

Zowel dit plan, als het plan Windpark Oude Maas zijn beide in procedure. In de AERIUS berekening van beide plannen wordt geen rekening gehouden met de gezamenlijke ontwikkeling. De gecombineerde ontwikkeling, de aantasting van de terreinruwheid en de reeds toegestane verhogingen van de stikstofdepositie op NATURA 2000 gebied Biesbosch (vanwege ontwikkeling Windpark Oude Mol) zijn nadelig voor de stikstofdepositie.

Er dient een nieuwe AERIUS berekening gemaakt te worden waarbij rekening wordt gehouden met de veranderde terreinruwheid en de gecombineerde ontwikkeling.

Gebruik en onderhoud

Indiener is van mening dat een begraafplaats geen plaats is voor recreatie. De combinatie is vreemd en onwenselijk en de meerwaarde voor de recreatieve ambitie van de gemeente ontbreekt. Het is voor indiener ook niet duidelijk welke gebiedsvisie ten grondslag ligt aan de gecombineerde ontwikkelingen.

Afgevraagd wordt of de gemeente de eigenaar niet beter kan aanspreken en bewegen tot beter beheer en onderhoud, zonder dat er een bestemmingswijziging nodig is. Dit zou ook beter aansluiten bij de recreatieve doel van de gemeente.

Eigenaar heeft ook een zorgplicht. In het Juridisch kader recreatief gebruik van bos en natuur van de Vereniging van bos- en natuureigenaren staat de zorgplicht als volgt omschreven; 'Eigenaren van bos en natuur hebben een 'zorgplicht' om schade aan derden en daarmee schuld- of risicoaansprakelijkheid te voorkomen.'

Noodzaak

Tot slot stelt indiener dat er geen noodzaak is voor een natuurbegraafplaats in de gemeente, gelet op het erg kleine marktaandeel landelijk gezien. Dit aandeel zal door geloofsovertuiging, en daardoor keuze voor een traditionele begrafenis, nog lager liggen in de gemeente Hoeksche Waard.

Reactie college:

Compensatieplan en bosbeheerplan

Een deel van de werkzaamheden is vooraf niet precies te bepalen, maar wordt in het veld bepaald. Om hier richting aan te geven zijn vooraf wel de richtlijnen bepaald waarbinnen dit dient te gebeuren. Dit wordt uiteengezet in Bijlage 1 bij de Regels; het inrichtingsplan. Deze richtlijnen zijn geborgd in artikel 3.3.3 van de regels door middel van een voorwaardelijke verplichting.

In het plangebied wordt bij de inrichting regulier onderhoud toegepast, waarbij dunning plaatsvindt. Door bomen hierbij te verwijderen en zodoende de onderlinge afstand tussen bomen te vergroten ontstaat niet alleen meer ruimte voor bomen om uit te groeien in hun natuurlijke vorm, maar komt ook meer licht en openheid in het bos. De open plekken worden pleksgewijs gerealiseerd door goed beheer van het bosgebied. Het totaal levert een gezonder en meer divers bos op. Deze reguliere dunning heeft niet tot gevolg dat er dusdanige gaten vallen dat het bos kwetsbaar wordt bij stormen. Daarnaast worden ter hoogte van het te realiseren ontvangstgebouw en de te realiseren parkeerplaatsen bomen gekapt. Deze bomenkap



wordt ruim gecompenseerd buiten het plangebied, conform de herplantplicht. Boscompensatie vindt plaats op de kadastrale percelen 'Heinenoord G 1175' en Heinenoord G 1176.

Stikstofdepositie

Voor het berekenen van de stikstofdepositie is het programma Aeries calculator gebruikt. Dat programma is in de Regeling natuurbescherming (Rnb) wettelijk voorgeschreven. In het programma zijn de verschillende factoren verwerkt, waaronder de terreinruwheid. Die gegevens zijn afgeleid van het Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland versie 7. Vanwege het verplicht voorgeschreven rekenmodel kan de aanvrager geen andere factoren hanteren, dan die zijn verwerkt Aeries Calculator. Er kan dus geen rekening worden gehouden met eventuele voorgenomen bomenkap.

Cumulatie

Cumulatie met stikstofdepositie vanwege het onherroepelijke bestemmingsplan Windpark Oude Maas is niet aan de orde. Basis hiervoor is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) van 9 september 2015, nummer ECLI:NL:RVS:2015:2848 (weliswaar gewezen onder de Natuurbeschermingswet 1998, maar thans ook geldend onder de Wet natuurbescherming (Wnb)).

De ABRvS heeft in de uitspraak - deels onder verwijzing naar eerdere jurisprudentie - de kaders op een rij gezet. Er hoeft geen rekening te worden gehouden met:

1. Andere projecten waarvoor een Wnb-vergunning is aangevraagd maar die nog niet is verleend. De ABRvS noemt dit onzekere toekomstige gebeurtenissen
2. Andere projecten waarvoor wel een Wnb-vergunning is verleend én die ten tijde van de besluitvorming reeds zijn uitgevoerd alsook (niet) met bestaande activiteiten waarvoor geen Wnb-vergunning is benodigd. De ABRvS overweegt dat de gevolgen van die activiteiten in de meeste gevallen kunnen worden geacht in de omgeving te zijn verdisconteerd en derhalve in beginsel niet meer afzonderlijk in de beoordeling hoeven te worden betrokken (hier zit dus nog wel een slag om de arm);
3. Mogelijkheden die bestemmingsplannen bieden. Hoewel ook bestemmingsplannen moeten voldoen aan de Wnb hoeven bestemmingsplannen die een planologische grondslag bieden voor projecten toch niet in de cumulatieve beoordeling te worden meegenomen omdat hiervoor nog nadere besluitvorming - in de vorm van een Wnb vergunning - is vereist, aldus de ABRvS.
4. Projecten die niet leiden tot effecten voor de betrokken Natura 2000-gebieden als in de passende beoordeling (van een ander project) is vermeld dat een project niet leidt tot effecten dan behoeft die activiteit niet in de beoordeling van cumulatieve effecten te worden betrokken;
5. Uitbreidingsmogelijkheden die feitelijk nog niet worden gebruikt maar zonder nadere toestemming op grond van de Wnb alsnog in gebruik kunnen worden genomen. Ook hiervoor geldt een uitzondering al wordt deze wel voorzichtig geformuleerd: er hoeft volgens de ABRvS niet zonder meer rekening te worden gehouden met depositie die feitelijk nog niet wordt gedeponereerd maar die projecten nog wel zouden kunnen gaan deponeren.

Gelet op de voormelde criteria is cumulatie niet noodzakelijk.

Gebruik en onderhoud

Visie 'De Buitenzomerlanden' is de basis voor de ontwikkelingen in het gehele gebied. Hierbij wordt natuurbeleving als belangrijke drager benoemd. Ook de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats wordt al aangestipt.

De natuurbegraafplaats biedt door de mogelijkheid voor natuurbeleving juist een grote meerwaarde voor deze recreatieve tak. Onderhoud en doorontwikkeling van het bos sluiten goed aan bij de uitgangspunten van zowel de visie als de natuurbegraafplaats.



Eigenaar heeft het bos op dit moment niet formeel opengesteld, waardoor de zorgplicht niet hetzelfde is als voor een opengesteld bos. Eigenaar heeft hierdoor ook niet dezelfde onderhoudsverplichtingen. Door het toevoegen van een functie wordt juist een positieve impuls gegeven voor het gebruik, onderhoud en toezicht.

Noodzaak

Op basis van onderzoek is het aannemelijk dat er een groeiende behoefte aan natuurbegraven is. Deze behoefte blijkt ook breed bij verschillende groepen en landelijk te bestaan door onder andere het uitgangspunt van eeuwige grafrust en de verbinding met de natuur.

Conclusie:

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.



3. Overzicht wijzigingen bestemmingsplan ten opzichte van ontwerpbestemmingsplan

Inleiding

De beantwoording van de zienswijzen geeft aanleiding om het bestemmingsplan op een aantal onderdelen aan te passen. Tevens is er een ambtshalve aanpassing gewenst.

Het betreft een aanpassing in de plantoelichting en aanpassing van de bijlagen 3 (Berekening Stikstofdepositie) en 5 (Rapportage externe veiligheid) van de toelichting.

Met deze aanpassingen is in het bestemmingsplan aangetoond dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Aanpassingen

Toelichting

Op één onderdeel is het wenselijk gebleken de plantoelichting aan te vullen. Dit betreft paragraaf 5.5, onder het kopje 'Rijksbeleid'. De tekst zal aangevuld worden met de opmerkingen van Rijkswaterstaat en de tekst 'Nationaal Waterplan uit 2009' zal vervangen worden door 'Nationaal Waterplan 2016-2020'.

Met deze aanpassingen is in de toelichting aangepast en aangevuld ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan.

Bijlagen

Bijlage 3 (Berekening Stikstofdepositie) zal worden aangepast. Per 15 oktober 2020 is Aeries calculator versie 2020 voorgeschreven in artikel 2.1 Rnb. Dat betekent dat voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingplan een actualisatie moet plaatsvinden door de berekening uit te voeren in Aeries calculator versie 2020.

In bijlage 5 van de toelichting worden de waarden aangepast zoals aangegeven door de RRP. Het ge-update rapport zal aan het bestemmingsplan worden toegevoegd.

Met deze aanpassingen zijn de bijlagen aangepast en aangevuld ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan.